

Μια παρ' ολίγον σύγχρονη Αντιγόνη

 [exostispress.gr/Article/mia-par-oligon-sigxroni-antigoni](https://www.exostispress.gr/Article/mia-par-oligon-sigxroni-antigoni)

1. Mind the art
2. Θέατρο

Η 3η Συνάντηση Νέων Καλλιτεχνών ΝΑ Ευρώπης που διοργανώνεται από το ΚΘΒΕ βρίσκεται ακόμη σε εξέλιξη, κι εμείς παρακολουθήσαμε την παράσταση *Αντιγόνη: 2000 χρόνια αργότερα* από το Kazalište Ulysses της Κροατίας σε σκηνοθεσία της Λένκα Ουντόβιτσκι (Lenka Udovički) και διασκευή της Ζέλικα Ουντόβιτς Πλέστινα.

Πόσο συχνά αναφέρεται το όνομα του διασκευαστή στις βασικές πληροφορίες μιας παράστασης ή σε ένα κριτικό άρθρο γι' αυτήν; Σπανιότατα. Ωστόσο στην περίπτωση αυτή, η διασκευή αναμένονταν να είναι το κλειδί που θα ξεκλειδώσει τη Σοφοκλεία τραγωδία και θα μας επιτρέψει να την προσεγγίσουμε απομακρυσμένη από το υψηλό, ηρωϊκό της συμφραζόμενο.

Αυτήν την προσδοκία μας δημιούργησε και η έναρξη της παράστασης με την παρουσία εργατών σε ανασκαφές, με επιστημονικά τεκμήρια και αναφορές στο DNA, με πραγματικές εργασίες και εργοτάξια επί σκηνής. Για να γίνω πιο συγκεκριμένη, αρκεί να πω πως η διασκευή αφορούσε την παρουσία δύο παράλληλων ιστοριών. Η μία είναι η ιστορία της Αντιγόνης όπως τη γνωρίζουμε από τον Σοφοκλή, κρατώντας όμως μόνο τα βασικά σημεία αυτής. Η άλλη ιστορία είναι η ιστορία μιας σύγχρονης οικογένειας από την οποία το ένα μέλος – ο γιος – αγνοείται. Οι ρόλοι μοιράζονται. Ο πατέρας γίνεται Κρέων, η μεγάλη αδερφή Αντιγόνη, η μικρή Ισμήνη και πάει λέγοντας. Ανάμεσά τους μπαινοβγαίνει ο Χορός με μια εντελώς μπρεχτική λειτουργία. Είσοδος – στήσιμο μετωπικό – τραγούδι (ενίοτε και στα αρχαία ελληνικά) και έξοδος. Και πάλι από την αρχή. Δυστυχώς, αυτή η συμπλοκή του τώρα με του τότε δεν κατάφερε να ολοκληρώσει το μονοπάτι των αντιστοιχιών κι έμεινε μετέωρη. Αισθανθήκαμε πως υπήρχε η αρχική ιδέα χωρίς όμως να φτάσει στο σημείο να συνδέσει την τωρινή τραγωδία (πχ την τραγωδία του πρόσφατου πολέμου και διαμελισμού της Γιουγκοσλαβίας) με την τραγωδία της Αντιγόνης.

Υποκριτικά όλοι οι ηθοποιοί κινήθηκαν σε παρόμοιο, κάπως *vecchio* πλαίσιο. Ακόμη κι ο διάσημος βραβευμένος ηθοποιός Rade Serbedzija παρουσίασε ένα πολύ κλασικό στυλ υποκριτικής, πολύ θεατράλε – για όποιον του αρέσει ακόμη αυτό το στυλ παιχνιδιού. Η μόνη που αισθητά διαφοροποιήθηκε και, κατά την προσωπική μου άποψη, είχε την πιο καίρια παρουσία ήταν η Μητέρα, κατά κόσμον Καταρίνα Μπίστροβιτς – Ντάρβας. Κουβαλούσε μέσα στο μινιμαλισμό και την απλότητα του σχήματός της όλη την τραγικότητα της σύγχρονης εποχής: κενότητα και απάθεια. Το πιο σύγχρονο στοιχείο από κάθε άποψη.

Δεν μπορούμε να παραβλέψουμε βέβαια το γεγονός πως τα επεισόδια της Αντιγόνης ήταν πολύ πιο δουλεμένα και ενδιαφέροντα – προφανώς γιατί ήταν πιο σαφή και καθαρά. Προς το τέλος της παράστασης υπήρξαν κάποιες καλαίσθητες εικαστικά στιγμές, όπως για παράδειγμα το "χτίσιμο" της Αντιγόνης στη σπηλιά της, η δημιουργία του αγάλματος – ένα μνημείο του παρελθόντος να στέκεται δίπλα του το μέλλον, να αραδιάζει παρόμοιες ιστορίες σαν τις ιστορίες της οικογένειας του έργου.

Καταλήγοντας, η στήλη έχει κι άλλες φορές δείξει τη συμπάθειά της σε παραστάσεις και έργα που φέρνουν το θέατρο και τις τέχνες κοντά στις επιστήμες και στη λογική. Εδώ, η Αντιγόνη των Κροατών βάδισε προς την κατεύθυνση αυτή χωρίς να ξέρει τελικά τι να κάνει με το εργαλείο και το υλικό της. Κατέληξε να παρουσιάσει άλλη μία Αντιγόνη σχεδόν *by the book*. Τουλάχιστον – αν μη τι άλλο λόγω γλώσσας – έλειψαν τούτη τη φορά οι πομπώδεις επικλήσεις στον Θεό.